

Titulació	Tipus	Curs
Medicina	OB	5

Professor/a de contacte

Nom : Santiago Crespo Alonso

Correu electrònic : santiago.crespo@uab.cat

Equip docent

Joan Ignasi Galtes Vicente

Indalecio Moran Chorro

Lidia Garcia Gibert

Rosa Maria Alcaraz Peñarrocha

Sara Milian Sebastia

Sonia Río Aige

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

És aconsellable i convenient que l'alumnat hagi adquirit competències bàsiques en la comprensió de l'estructura i funcions de l'organisme, comprensió de les manifestacions de la malaltia i la seva repercussió en el cos, indicació de proves complementàries i la seva interpretació, coneixement. Respecte dels drets bàsics del pacient amb relació a les creences, procedència i cultura, així com de la seva autonomia.

L'estudiant adquirirà el compromís de preservar la confidencialitat i secret professional de les dades que pugui tenir accés per raó dels aprenentatges als serveis assistencials. També en mantenir una actitud d'ètica professional en totes les seves accions.

Objectius

L'assignatura es programa al 5è curs de Medicina quan ja es té un coneixement mèdic adequat i forma part de les assignatures obligatòries. Els objectius són adquirir unes competències mínimes que permetin comprendre i conèixer la utilització dels coneixements mèdics en altres camps professionals com és el dret i la seva aplicació pràctica al servei de l'administració de justícia. D'aquesta forma els coneixements adquirits permeten comprendre els efectes de la violència sobre el cos, en les seves diverses formes, la necessitat de comunicació d'aquesta violència als jutjats, les conseqüències sobre el lesionat i el cadàver. Així mateix coneix

de l'aportació de les ciències mèdiques al cos doctrinal del dret, les normes que regulen la pràctica mèdica diària, l'organització sanitària i les conseqüències dels defectes d'aquestes normes, és a dir els principis bàsics de la normopraxi o si no la malpraxis.

A nivell de Toxicologia, els objectius són conèixer el perfil epidemiològic actual de les intoxicacions agudes a urgències i l'epidemiologia de les intoxicacions greus que requereixen ingrés a la UCI. Coneixer el funcionament del laboratori de toxicologia clínica. Saber realitzar un diagnòstic general de les intoxicacions, podent aplicar conceptes fonamentals de toxicocinètica i conèixer els antidòts, les tècniques de descontaminació digestiva i depuració extracorpòries. S'impartiran coneixements sobre intoxicacions medicamentoses, no medicamentoses i per drogues d'abús.

Aquesta assignatura es complementa amb l'assignatura de Bioètica i comunicació .

Competències

Reconèixer els elements essencials de la professió mèdica com resultat d'un procés evolutiu, científic i sociocultural, incloent els principis ètics, les responsabilitats legals i el exercici professional centrat en el pacient.

Demostrar que compren la importància dels principis ètics pel benefici del pacient, de la societat i de la professió, amb especial atenció al secret professional.

Reconèixer els aspectes ètics, legals i tècnics en la documentació del pacient, el plagi, la confidencialitat i la propietat intel·lectual.

Demostrar que compren els agents causants i factors de risc que determinen els estats de salut i el desenvolupament de la malaltia.

Demostrar que compren els fonaments de la conducta humana normal i les seves alteracions en diferents contextos.

Reconèixer el rol de la complexitat, la incertesa i la probabilitat en la presa de decisions de la pràctica mèdica.

Obtenir i elaborar una historia clínica amb tota la informació rellevant, estructurada i centrada en el pacient, tenint en compta tots els grups d'edat, sexe, els factors culturals, socials i ètnics

Indicar les tècniques i procediments bàsics de diagnòstic i analitzar e interpretar els resultats per precisar millor la naturalesa dels problemes.

Elaborar una orientació diagnòstica i establir una estratègia d'actuació raonada, valorant els resultats de la anamnesis i la exploració física, així com els resultats posteriors de les exploracions complementaries indicades

Cuidar dels pacients, la família i la comunitat d'una forma efectiva i eficient, d'acord amb els principis deontològics, amb especial èmfasi en la promoció de la salut i prevenció de les malalties, formant part d'equips multidisciplinaris.

Redactar histories clíniques, informes mèdics i altres registres mèdics de forma comprensible a tercers.

Comunicar-se de manera clara, tant oral com escrita, amb altres professionals i amb els mitjans de comunicació.

Resultats d'aprenentatge

1. Comunicar-se de manera clara, tant oral com escrita, amb altres professionals i amb els mitjans de comunicació.
2. Identificar els principis ètics del dret mèdic, la patologia forense, la psiquiatria forense i la bioètica clínica en relació amb els problemes que es poden plantejar com ara la violació, els trasplantaments, el dret a la vida, la paternitat i la donació.
3. Formular els problemes que comporta la mort d'un individu, el seu diagnòstic i la importància

medicolegal.

4. Realitzar el diagnòstic diferencial entre mort natural o mort judicial i, dins d'aquesta, diferenciar-hi la mort sobtada o la mort per violència.
5. Descriure la cronotanatologia, i evidenciar els signes negatius de vida o signes positius de mort.
6. Valorar la importància de buscar i recollir indicis criminals de manera que no entorpeixin la investigació.
7. Enumerar i descriure les parts que componen un informe pericial.
8. Identificar les fonts d'obtenció d'informació per desenvolupar un peritatge i relacionar-les.
9. Valorar consideracions i conclusions medicolegals.
10. Formular un informe pericial medicolegal.
11. Descriure i interpretar instruments d'avaluació psiquiàtrica en un context medicolegal.
12. Interpretar analítiques toxicològiques en un context medicolegal.
13. Relacionar la patologia mèdica i/o psiquiàtrica amb les implicacions legals de les normes que la regulen (imputabilitat, capacitat civil, etc.).
14. Elaborar un diagnòstic medicolegal dels diferents tipus de lesions i conèixer les transcendències legals que se'n deriven.
15. Descriure el procediment que cal seguir per a la realització d'una autòpsia judicial.
16. Identificar un cas d'intoxicació i resoldre els principals problemes medicolegals que planteja el quadre.
17. Redactar un informe pericial d'autòpsia, de violència i psiquiàtric forense.
18. Descriure les normes legals i deontològiques que regeixen l'exercici mèdic professional i les possibles implicacions legals relacionades amb l'exercici de la medicina, respectant el principi d'autonomia del pacient, el dret al consentiment informat i al secret professional.
19. Redactar els documents medicolegals propis de l'exercici mèdic professional.
20. Explicar el barem relacionat amb els accidents de trànsit.
21. Explicar la llei d'agressió de gènere.
22. Valorar les dificultats en relació a la transmissió de la informació al pacient i/o familiars en casos de mala praxis.
23. Definir els elements de la traumatologia forense i la idiosincràsia de les diferents parts que intervenen al conflicte.

Continguts

Medicina legal i toxicologia. Dret mèdic i legislació sanitària

Documents medicolegals (6 hores)

Secret professional i informació clínic-assistencial. Consentiment informat. Criteris medicolegals i administratiu-sanitaris sobre reproducció humana, investigació i experimentació clínica, dret a la vida i mort digna (Llei d'Eutanàsia) (1 hores)

Diagnòstic de mort i utilització clínica de cadàvers. Tanatologia forense (2 hores)

Patologia Forense (morts violentes i sospitoses de criminalitat) (6 hores)

Psiquiatria forense (1 hora)

Intoxicacions agudes (IA): Aspectes epidemiològics. Diagnòstic, manifestacions clíniques. Valor del laboratori. Terapèutica (I): mesures generals. Terapèutica (II): mesures específiques de descontaminació. -Terapèutica

(III): tècniques extractives. Elaboració d'una fitxa tipus. Barbitúrics. Benzodiazepines. Antidepressius cíclics. Fenotiazines. Paracetamol. Salicilats. Opiacis. Amfetamines. Metanol. Etanol. Etilenglicol. Insecticides organofosforats. Insecticides organoclorats. Herbicides: Paraquat. Càustics. Plantes. Bolets. Verinosos. Gasos. Metalls (16 hores)

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
lectura d'articles/informes d'interès	10	0,4	8, 9, 10, 12, 17
Estudi personal	40	1,6	5, 6, 12, 13, 14, 18, 19, 20, 21, 22, 23
Seminaris (SEM)	12	0,48	1, 6, 7, 8, 9, 10, 19
Teoria (TE)	32	1,28	2, 4, 5, 8, 9, 11, 13, 14, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 23
PLAB	1	0,04	10, 12, 16

Crèdits assignatura: 4ECTS= 100 hores

TREBALL AUTÒNOM (50 hores).

Lectura comprensiva de textos i articles, estudi i realització d'esquemes, resum i assimilació conceptual dels continguts. Preparació de les presentacions i lliuraments.

AVALUACIÓ (5 hores): 1 examen de superació d'assignatura. Els estudiants que no hagin superat l'assignatura o no presentats a l'examen programat es podran presentar a un examen final.

Teoria (tipologia TE). Mida de grup: grup de matrícula.

Seminaris (tipologia SEM) La mida estàndard és de 20 i els desdoblaments s'estableix a partir de 25 estudiants per grup.

Excepcionalment i segons criteri del professorat responsable, els recursos disponibles i la situació sanitària de cada moment a les diferents Unitats Docents, part dels continguts corresponents a les lliçons teòriques, pràctiques i seminaris podran ser impartits de forma presencial o virtual.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat ompli les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul

Aquesta Guia descriu el marc, continguts, metodologia i normes generals de l'assignatura, d'acord amb el pla d'estudis vigent. L'organització final de l'assignatura pel que fa al nombre i mida de grups, distribució en el calendari i dates d'exàmens, criteris específics d'avaluació i revisió d'exàmens, es concretaran a cada una de les Unitats Docents Hospitalàries (UDH), que ho explicaran a través de les seves pàgines web i el primer dia de classe de cada assignatura, a través del professors responsables de l'assignatura a les UDH.

Excepcionalment i segons criteri del professorat responsable, els recursos disponibles i la situació sanitària de cada moment a les diferents Unitats Docents, part del continguts corresponents a les lliçons teòriques, pràctiques i seminaris podran ser impartits de forma presencial o virtual.

Durant el curs actual, els professors designats pels Departaments com a responsables de l'assignatura a nivell de Facultat i de les UDH són:

Departament(s) responsable(s): Departament de Psiquiatria i de Medicina Legal

Responsable de l'assignatura: Santiago Crespo Alonso

Responsables UDH

- Santiago Crespo Alonso. Santiago.crespo@uab.cat Responsable UDHSP	- Sara Milian Sebastian. Sara.Milian@uab.cat. Responsable UDHVH	- Sonia Rio Aigé. Sonia.rio@uab.cat Responsable UDHGTP	- Joan Ignasi Galtés Vicente. ignasigaltés@uab.cat Responsable UDHPT	Responsables UDHPT
---	---	--	--	--------------------

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Informe pericial-prova d'assaig de preguntes obertes o oral o presentació informe	30	1	0,04	1, 2, 7, 8, 9
Cas clínic-prova o oral o presentació informe	10	1	0,04	2, 4, 6, 15, 16
Avaluacions escrites mitjançant proves objectives: ítems d'elecció múltiple / proves d'assaig de preguntes obertes/ proves d'assaig de preguntes restringides/preguntes veritat o fals o casos clínics	50%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23
Discussió de problemes de temàtica de medicina legal, psiquiatria, toxicologia o patologia	10	1	0,04	9, 10, 11, 13, 14, 18, 19, 20, 21, 23

La prova objectiva consistirà en un examen d'elecció múltiple, on únicament hi ha una resposta correcta. Es resta de cada quatre errades una correcta. El resultat de l'examen representa el 50% de la nota final. També podrà ser de format de preguntes curtes, dirigides o casos clínics.

El 30 % de la nota vindrà donat de la valoració d'un informe o presentació oral d'un tema que escollirà. L'esmentat informe o presentació versarà sobre patologia forense, psiquiàtric forense, toxicologia.

10% Discussió de problemes medico legals mitjançant preguntes curtes

El 10% restant serà causat per la discussió d'un cas clínic, mitjançant defensa oral, o presentació d'informe, o preguntes curtes d'aquest.

Des del primer dia s'ha d'informar a l'alumnat sobre la metodologia i avaluació a realitzar i quedar prou clar per l'alumne.

Els estudiants que no hagin superat l'assignatura/mòdul per mitjà de l'avaluació continuada es podran presentar a un examen final o una prova de recuperació, que mai es farà servir per millorar les qualificacions.

Es considerarà com a "No Avaluable" l'alumnat que no faci les proves d'avaluació tant teòrica com pràctica, exhaurint els drets a la matrícula de l'assignatura.

Els estudiants tenen dret a revisió de l'examen. És funció del professor/a responsable de l'assignatura, establir una data per l'esmentada revisió i els criteris de la mateixa (valoració d'aprobat o suspens, no presentació per apujar nota, valoració únicament d'errades de puntuació, etc.).

Aquesta assignatura ofereix la possibilitat d'avaluació única. La prova es farà el mateix dia que la prova objectiva per l'alumnat d'avaluació continuada. Constarà d'examen d'elecció múltiple, veritat o fals, (50%), preguntes curtes (20-30%), casos clínics o forenses (30-20%). En el cas de suspendre es pot presentar a un examen final que serà el mateix dia que el programat pels suspesos de l'assignatura en modalitat continuada, valor d'aquesta prova de recuperació serà de 100%

L'assignatura es dona per aprovada tant en la modalitat d'avaluació continuada com avaluació única en el moment que la nota arribi al 50% (5)

La realització de qualsevol irregularitat en un acte d'avaluació (fraud acadèmic, plagis o ús indegut de la IA, tret que aquest ús estigui autoritzat expressament a la guia docent), que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació, suposa que aquest acte es qualificarà amb un 0. En cas que la guia docent prevegi que per superar l'assignatura sigui requisit imprescindible haver obtingut una nota mínima en aquest acte d'avaluació o que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura és 0. Al marge d'això, es podrà instruir un procés disciplinari a l'estudiant que incorri en alguna d'aquestes irregularitats

Bibliografia

- Delgado Bueno, Santiago. Psiquiatria legal y forense. Madrid: Colex, 1994. 2 vol.
- Gisbert Calabuig, Juan Antonio. Medicina legal y toxicología. 7ª ed. Barcelona: Elsevier, 2018.
- Harrison principios de medicina interna. 21ª ed. Joseph Loscalzo (ed.). Ciudad de México: McGraw-Hill, 2022.

https://bibcercador.uab.cat/permalink/34CSUC_UAB/avjcib/alma991010637433606709

- Ellenhorn's Medical toxicology: diagnosis and treatment of human poisoning. 2nd ed. Matthew J. Ellenhorn (ed.). Baltimore: Williams & Wilkins, cop. 1997.
- Morán Chorro, Indalecio; Baldirà Martínez de Irujo, Jaume; Marruecos-Sant, Luis; Nogué Xarau, Santiago. Toxicología clínica. Madrid: Difusión Jurídica y Temas de Actualidad, 2011.

https://bibcercador.uab.cat/permalink/34CSUC_UAB/1eqfv2p/alma991002517529706709

- Medicina interna. 19ª ed. P. Farreras, C. Rozman, F. Cardellach (dir.). Barcelona: Elsevier, 2020.

https://bibcercador.uab.cat/permalink/34CSUC_UAB/avjcib/alma991000597449706709

Recursos d'Internet

Asociación Catalana de Médicos Forenses

Toxi-NET en <http://wzar.unizar.es/stc/toxicologianet> No funciona la pàgina web

<https://www.fetoc.es/>

Programari

No cal programari específic

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre.
A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura